

Utrikeshandel. Varuexport och varuimport. Indextal för värden i fasta priser

Andra kvartalet 2002

Foreign Trade - Volume trends in exports and imports of goods

I korta drag

Exporten vände uppåt - fortsatt nedåt för importen

Efter en obruten uppgång i varuexporten år för år ända sedan år 1992 minskade den i volym (värde i fasta priser) under år 2001. Efter en liten nedgång under det första kvartalet i år vände exporten klart uppåt under det andra. Räknat på hela det första halvåret blev ökningen 2,8%, jämfört med första halvåret år 2001.

Varuimporten har ökat obrutet år för år ända sedan 1993 men vände - liksom varuexporten - klart nedåt under fjolåret. Nedgången var snabb även under det första kvartalet i år men bromsades upp något under det andra. Räknat på det första halvåret - jämfört med motsvarande halvår i fjol - minskade importvolymen med 4,8%.

Uppåt för exporten av skogsvaror och kemivaror

En studie av exportens utveckling i volym (värde i fasta priser) för olika sektorer visar att exporten av *skogsvaror* under första halvåret 2002 ökade med 7% jämfört med motsvarande halvår 2001. Inom sektorn ökade pappersmassan snabbt i volym medan trävaror och papper hade en lugnare uppgång.

Mineralvarorna (inkl metaller) ökade med knappt 1% - inom sektorn ökade stålexporten något medan övriga metaller minskade.

Exporten av *kemivaror*, som ökade 6%, drogs upp av en snabbt ökande export av läkemedel.

Energivarorna ökade drygt 5% varav oljeprodukterna ökade 3%.

För det dominerande området i svensk export - *verkstadvaror* - noteras en uppgång på 1%. Inom sektorn kan noteras ett fortsatt fall i exporten av elektrovaror (inkl IT, telekom) men en uppgång i exporten av vägfordon, inkl delar.

För sektorn *övriga varor* ökade exportvolymen med knappt 4%. Livsmedel och tekovaror/skor ökade medan möbler minskade i volym.

Statistiska centralbyrån
Statistics Sweden

Lars Malmberg, SCB, tfn 08-506 946 29. lars.malmberg@scb.se

Statistiken har producerats av SCB, som ansvarar för officiell statistik inom området.

ISSN 1404-5850 Serie HA - Handel med varor och tjänster. Utkom den 20 september 2002.
Tidigare publicering: Se avsnittet Fakta om statistiken.
Utgivare av Statistiska meddelanden är Svante Öberg, SCB.

Importen av verkstadsvaror minskade med 10%

Importen av *skogsvaror* var i stort oförändrad i volym under första halvåret i år, jämfört med första halvåret år 2001, medan *mineralvarorna* sjönk 1%.

Inom *kemivarorna* var utvecklingen för bl.a. plaster negativ men en uppgång för läkemedel och gummivaror bidrog till att hela sektorns import ökade drygt 1%.

Energivarorna sjönk något i volym efter en nedgång för råolja och uppgång för oljeprodukter.

Inom *verktadsvarorna* - som minskade hela 10% i volym - kan noteras klara nedgångar för elektrovaror (inkl IT, telekom) och vägfordon på 16 resp 2%.

Sektorn *Övriga varor* (livsmedel, tekovaror, möbler m.m.) var i stort oförändrad i volym.

Innehåll

Tabeller	4
Teckenförklaring	4
1. Export. Volym- och värdeutveckling för viktiga varuområden	4
2. Import. Volym- och värdeutveckling för viktiga varuområden	5
3. Volym- och värdeutveckling enligt Main Industrial Groupings	6
4. Exportens volymutveckling för varor enligt Prod-SNI 97. Basår 1990=100.	7
5. Importens volymutveckling för varor enligt Prod-SNI 97. Basår 1990=100.	8
6. Exportens volym- och värdeutveckling på huvudgrupper enligt SITC, Rev. 3	9
7. Importens volym- och värdeutveckling på huvudgrupper enligt SITC, Rev. 3	10
Fakta om statistiken	11
Detta omfattar statistiken	11
Definitioner och förklaringar	11
Så görs statistiken	11
Statistikens tillförlitlighet	12
Bra att veta	13
Annan statistik	13
In English	14
Summary	14
List of tables	15
List of terms	15

Tabeller

Teckenförklaring

Explanation of symbols

0	Mindre än 0,5	Less than 0.5
0,0	Mindre än 0,05	Less than 0.05
..	Uppgift inte tillgänglig eller för osäker för att anges	Data not available

1. Export. Volym- och värdeutveckling för viktiga varuområden

1. Exports. Volume- and value trends by important commodity groups

	Förändring % från motsvarande period året innan				
	Volym År 01	Volym 1kv 02	Volym 2kv 02	Volym 1-2kv 02	Värde 1-2 kv 02
Totalt	-4,1	-0,3	5,9	2,8	0,6
Skogsvaror	-1,8	6,1	8,4	7,3	0,3
Trävaror	0,3	5,0	8,0	6,5	8,8
Pappersmassa	6,3	29,4	11,9	20,1	-9,0
Papper	-5,0	1,8	8,3	5,0	0,0
Mineralvaror	0,6	-1,4	2,6	0,6	-1,0
Järnmalm	-16,9	18,3	-1,2	7,9	11,8
Stål	2,6	-0,7	2,5	0,9	-1,9
Övriga metaller	0,2	-10,5	6,1	-2,7	-4,2
Kemivaror mm	10,4	7,0	5,3	6,2	4,9
Grundämnen, föreningar	-0,7	3,9	9,0	6,3	-1,3
Läkemedel	15,7	14,7	8,5	11,6	8,1
Plaster	-0,8	2,5	6,5	4,5	1,8
Energivaror	-4,6	8,2	2,2	5,1	-15,7
Oljeprodukter	-9,1	6,2	0,1	3,0	-20,5
Verkstadsprodukter	-9,7	-3,8	5,7	0,9	-0,3
Metallarbeten	-1,7	-1,2	1,4	0,1	5,6
Maskiner	1,4	0,7	0,8	0,8	2,5
Elektrovaror inkl IT, telekom	-25,5	-15,6	10,4	-3,4	-11,4
Vägfordon	-0,3	12,7	6,8	9,6	11,3
Personbilar	5,3	46,2	-4,6	16,9	15,2
Lastbilar o.dyl.	-11,5	-24,8	17,0	-4,6	5,4
Bildelar och tillbehör	-2,5	-0,4	18,0	8,3	10,7
Övriga transportmedel	14,2	-37,4	8,0	-19,2	-18,5
Instrument, optiska varor	8,2	5,4	3,4	4,4	8,9
Övriga varor	6,1	-0,8	8,2	3,6	6,9
Livsmedel	12,3	1,7	1,7	1,7	7,7
Tekovaror, skor	2,9	1,4	6,2	3,6	6,2
Möbler	-1,8	-8,4	-0,6	-4,7	-2,5

2. Import. Volym- och värdeutveckling för viktiga varuområden

2. Volume- and value trends by important commodity groups

	Förändring % från motsvarande period året innan				
	Volym År 01	Volym 1kv 02	Volym 2kv 02	Volym 1-2kv 02	Värde 1-2 kv 02
Totalt	-5,9	-7,7	-1,6	-4,8	-4,7
Skogsvaror	-3,7	-6,4	7,2	0,3	-1,4
Mineralvaror	0,1	-2,3	0,7	-0,8	-2,1
Stål	0,3	-0,6	-2,4	-1,5	-3,7
Övr. metaller	-5,6	-12,1	0,8	-5,8	-9,3
Malmer, stålskrot	6,4	18,0	21,4	19,6	14,8
Kemivaror	1,4	0,7	2,1	1,4	-1,5
Grundämnen, föreningar	-2,7	9,5	-11,4	-1,6	-14,2
Läkemedel	14,0	-1,0	11,7	5,2	10,8
Plaster	-3,8	-7,9	4,8	-1,8	-4,7
Gummi, gummirvaror	-1,7	3,1	5,3	4,2	6,1
Energivaror	-4,1	3,3	-4,2	-0,4	-11,4
Råolja	-4,2	-0,2	-6,2	-3,1	-13,0
Oljeprodukter	-0,7	6,1	2,6	4,3	-12,7
Verkstadsvaror	-12,1	-15,2	-4,0	-9,9	-8,1
Metallarbeten	-0,7	-8,6	-4,9	-6,8	-2,6
Maskiner	-5,0	-7,2	-4,0	-5,6	-2,0
Elektrovaror inkl IT, tele- kom	-18,7	-22,5	-8,9	-16,4	-18,0
Vägfordon	-10,6	-6,1	1,7	-2,3	4,3
Personbilar	-24,1	-11,8	0,5	-5,9	-2,1
Bildelar och tillbehör	1,0	-2,0	0,3	-0,9	9,5
Övriga transportmedel	-19,2	-49,2	34,0	-11,4	-11,6
Övriga verkstadsvaror	-0,9	-15,0	-7,5	-11,3	-9,0
Övriga varor	3,6	-0,6	0,4	-0,1	3,4
Livsmedel o.dyl.	6,6	9,2	4,4	6,7	10,1
Tekovaror, skor	-1,0	-9,2	-5,6	-7,7	-4,4
Möbler	3,7	0,8	9,6	5,1	10,2

3. Volym- och värdeutveckling enligt Main Industrial Groupings

3. Volume- and value trends by Main Industrial Groupings

	Förändring % från motsvarande period året innan				
	Volym År 01	Volym 1kv 02	Volym 2kv 02	Volym 1-2kv 02	Värde 1-2 kv 02
EXPORT					
Totalt	-4,1	-0,3	5,9	2,8	0,6
Insatsvaror	-1,6	1,3	4,1	2,7	-1,1
Energivaror inkl uran	-3,5	28,7	0,0	13,4	-10,7
Övriga insatsvaror	-1,5	-0,7	4,4	1,8	-0,3
Investeringsvaror	-9,5	-4,1	7,5	1,6	0,3
Konsumtionsvaror	1,6	4,5	6,3	5,4	4,6
Varaktiga	-11,0	-2,7	3,0	0,0	-2,2
Icke varaktiga	12,0	9,6	8,1	8,8	8,9
Övriga varor	21,5	0,2	14,4	7,0	12,9
IMPORT					
Totalt	-5,9	-7,7	-1,6	-4,8	-4,7
Insatsvaror	-7,7	-5,0	-1,8	-3,4	-5,9
Energivaror inkl uran	-4,8	9,6	-2,5	3,5	-8,1
Övriga insatsvaror	-8,4	-8,3	-1,7	-5,1	-5,4
Investeringsvaror	-8,4	-12,8	-3,2	-8,1	-6,3
Konsumtionsvaror	1,5	-8,1	1,7	-3,5	-0,5
Varaktiga	-6,1	-17,4	1,2	-9,0	-10,0
Icke varaktiga	5,9	-2,8	2,0	-0,5	4,5
Övriga varor	-0,1	3,0	-5,9	-1,5	0,4

4. Exportens volymutveckling för varor enligt Prod-SNI 97. Basår 1990=100.

4. Volume trends for exports by commodities according to Prod-SNI 97. 1990=100

SNI-Kod	Prod-SNI 97	Volymindex 1990 = 100				
		2000	2001	4 kv 2001	1 kv 2002	2 kv 2002
	Totalt	214	205	214	210	220
01,02,05	Varor fr jord- o skogsbruk, jakt, fiske	229	237	225	225	202
10,11,12	Stenkol, råolja, naturgas, uranmalm	187	205	157	233	317
13-14	Malmer, mineraler	124	101	96	110	106
13.1	Järnmalm	125	104	99	118	114
15-36	Tillverkningsindustrivaror	218	208	216	213	223
15-16	Livsmedel, dryckesvaror, tobaksvaror	234	268	289	266	290
17-19	Textilvaror, kläder, lädervaror	169	174	174	184	171
20	Trä, trävaror (ej möbler)	210	209	219	214	232
20.1	Sågade och hyvlade trävaror	196	197	206	205	223
21	Massa, papper, pappersvaror	135	131	133	139	143
21.11	Massa	110	117	122	133	131
21.12	Papper, pappersvaror	138	130	130	139	143
22	Förlagsprodukter, grafiska produkter	208	196	236	172	168
23	Oljeprodukter, bränslen
24	Kemikalier, kemiska produkter	248	276	280	301	301
24.4	Läkemedel, läkemedelskemikalier	396	457	484	521	499
25	Gummi- och plastvaror	207	208	196	208	220
26	Icke-metalliska mineraliska produkter	152	154	166	153	164
27	Metaller	174	178	174	192	199
27.1-27.3	Järn och stål, ferrolegeringar	174	178	173	195	203
27.4	Andra metaller än järn	174	178	178	184	189
28	Metallvaror; ej maskiner och apparater	146	145	149	144	153
29	Maskiner; ej kontorsmaskiner/datorer	143	146	155	143	152
30-33	Elektriska maskiner, IT, telekom m.m.	578	449	451	428	482
30	Kontorsmaskiner och datorer	60	66	77	70	78
31	Andra elektriska maskiner och artiklar	269	270	277	252	255
32	Teleprodukter	1497	987	929	898	1107
33	Precisions- och optiska instrument, ur	208	218	250	230	226
34	Motorfordon	170	168	197	178	185
35	Andra transportmedel	159	166	144	165	159
36	Möbler, sportartiklar, leksaker m.m.	196	195	212	191	195
40	El, gas, ånga och hetvatten
74,92,93	Övrigt	54	89	164	105	129

5. Importens volymutveckling för varor enligt Prod-SNI 97. Basår 1990=100.

5. Volume trends for imports by commodities according to Prod-SNI 97. 1990=100

SNI-kod	Prod-SNI 97	Volymindex 1990=100				
		2000	2001	4 kv 2001	1 kv 2002	2 kv 2002
	Totalt	171	161	167	158	158
01,02,05	Varor fr jord- o skogsbruk, jakt, fiske	138	134	134	143	138
10,11,12	Stenkol, råolja, naturgas, uranmalm	123	118	129	119	105
13-14	Malmer, mineraler	125	138	119	160	153
13.1	Järnmalm	143	165	154	167	194
15-36	Tillverkningsindustrivaror	177	166	171	161	163
15-16	Livsmedel, dryckesvaror, tobaksvaror	156	170	183	167	178
17-19	Textilvaror, kläder, lädervaror	105	103	90	108	84
20	Trä, trävaror (ej möbler)	134	150	151	143	157
20.1	Sågade och hyvlade trävaror	185	197	202	206	221
21	Massa, papper, pappersvaror	188	179	187	181	197
21.11	Massa	185	205	214	250	240
21.12	Papper, pappersvaror	189	163	172	165	177
22	Förlagsprodukter, grafiska produkter	129	120	135	114	114
23	Oljeprodukter, bränslen	82	81	87	90	90
24	Kemikalier, kemiska produkter	178	182	188	187	192
24.4	Läkemedel, läkemedelskemikalier	267	304	304	313	336
25	Gummi- och plastvaror	142	141	142	145	152
26	Icke-metalliska mineraliska produkter	95	100	100	95	101
27	Metaller	160	157	155	162	167
27.1-27.3	Järn och stål, ferrolegeringar	179	178	176	189	185
27.4	Andra metaller än järn	135	129	127	128	141
28	Metallvaror; ej maskiner och apparater	121	121	123	115	115
29	Maskiner; ej kontorsmaskiner/datorer	120	117	117	112	117
30-33	Elektriska maskiner, IT, telekom m.m.	381	317	323	291	281
30	Kontorsmaskiner och datorer	490	509	637	567	481
31	Andra elektriska maskiner och artiklar	220	183	182	166	167
32	Teleprodukter	596	409	361	328	327
33	Precisions- och optiska instrument, ur	174	176	177	166	170
34	Motorfordon	167	149	167	146	151
35	Andra transportmedel	116	98	110	71	99
36	Möbler, sportartiklar, leksaker m.m.	145	152	168	148	153
40	El, gas, ånga och hetvatten
74,92,93	Övrigt	118	135	169	112	107

6. Exportens volym- och värdeutveckling på huvudgrupper enligt SITC, Rev. 3

6. Volume- and value trends for exports by sections of the SITC, Rev.3

	Totalt	Livsmedel o dyl	Råvaror, utom bränslen	Bränslen o dyl	Kemiska produkter	Halv- fabrikat	Maskiner, transport- medel	Övriga färdiga varor
1990=100	SITC 0-9	SITC 0+1	SITC 2+4	SITC 3	SITC 5	SITC 6	SITC 7	SITC 8+9
Värdeindex								
1991	98	95	88	104	112	98	97	99
1992	96	90	88	100	118	95	95	94
1993	114	105	103	127	152	108	114	109
1994	139	144	124	115	176	131	144	125
1995	167	193	146	115	201	157	177	152
1996	167	210	119	154	197	149	186	154
1997	186	261	141	159	223	158	208	170
1998	199	264	132	126	246	166	230	182
1999	207	276	130	161	267	164	241	191
2000	235	303	161	259	296	184	273	204
2001	231	361	153	256	343	194	242	227
1kv 2001	236	329	158	249	341	201	253	224
2kv 2001	233	363	160	284	352	199	244	212
3kv 2001	213	360	142	263	326	182	217	208
4kv 2001	240	392	154	230	352	194	254	263
1kv 2002	231	363	159	204	367	197	239	233
2kv 2002	241	374	164	245	365	203	252	240
Volymindex								
1991	98	98	103	100	111	99	94	95
1992	99	92	111	114	122	101	92	91
1993	108	101	125	121	143	107	101	100
1994	127	132	131	113	160	124	126	112
1995	142	167	132	109	161	125	152	127
1996	150	183	133	130	171	130	165	129
1997	166	227	145	132	192	142	183	142
1998	181	225	141	130	211	146	208	154
1999	192	240	141	134	228	149	227	161
2000	214	276	150	131	247	158	264	171
2001	205	311	151	125	272	157	235	181
1kv 2001	211	294	144	118	276	164	245	182
2kv 2001	207	319	156	127	281	162	236	170
3kv 2001	189	304	147	124	257	145	211	165
4kv 2001	214	325	156	130	276	156	247	206
1kv 2002	210	298	164	127	297	163	235	183
2kv 2002	220	319	168	129	298	169	250	188

7. Importens volym- och värdeutveckling på huvudgrupper enligt SITC, Rev. 3**7. Volume- and value trends for imports by sections of the SITC, Rev.3**

	Totalt	Livsmedel o dyl	Råvaror, utom bränslen	Bränslen o dyl	Kemiska produkter	Halv- fabrikat	Maskiner, transport- medel	Övriga färdiga varor
1990=100	SITC 0-9	SITC 0+1	SITC 2+4	SITC 3	SITC 5	SITC 6	SITC 7	SITC 8+9
Värdeindex								
1991	93	106	93	91	100	89	89	99
1992	90	109	96	86	100	85	84	98
1993	103	129	103	104	124	95	97	105
1994	123	157	134	102	147	119	121	117
1995	142	153	167	99	170	142	151	120
1996	139	162	131	131	156	127	149	114
1997	155	180	154	133	170	139	171	127
1998	168	196	165	98	186	152	195	142
1999	176	207	166	118	203	151	202	147
2000	208	213	203	207	209	171	243	162
2001	203	241	207	197	230	174	217	172
1kv 2001	212	225	214	196	233	181	236	180
2kv 2001	203	244	216	207	238	180	215	159
3kv 2001	187	233	201	196	209	160	188	172
4kv 2001	209	263	195	187	240	176	227	176
1kv 2002	198	257	214	175	229	174	206	173
2kv 2002	198	259	226	181	231	179	207	158
Volymindex								
1991	93	101	96	98	102	89	89	96
1992	92	106	102	104	108	87	85	95
1993	95	107	99	105	125	89	87	92
1994	109	120	116	108	136	105	106	98
1995	118	111	129	103	135	112	130	96
1996	121	124	115	120	138	107	136	95
1997	134	129	130	119	139	118	157	108
1998	147	134	144	112	150	128	180	118
1999	152	143	153	104	165	130	186	121
2000	171	148	165	109	167	138	227	130
2001	161	157	163	104	170	137	196	132
1kv 2001	171	149	169	102	175	143	218	142
2kv 2001	160	158	170	101	175	141	194	123
3kv 2001	147	153	159	100	153	125	169	131
4kv 2001	167	169	155	115	176	138	204	131
1kv 2002	158	162	174	105	176	136	184	131
2kv 2002	158	165	178	97	178	140	187	120

Fakta om statistiken

Detta omfattar statistiken

Statistikens syfte är att för olika varuområden och totalt redovisa utvecklingen för den svenska varuexportens och varuimportens värden i fasta priser (*volymutvecklingen*), varmed avses värdeförändringen rensad för prisförändringar. Beräkningarna görs kvartalsvis.

Definitioner och förklaringar

Volymutvecklingen är värdeförändringen rensad för prisförändringar. Beräkningen görs enligt Laspeyres indexformel. Vid sidan av volymutvecklingen redovisas i vissa tabeller även *värdeutvecklingen*, varmed här avses värdeförändringen mätt i löpande priser (prisförändringarna slår igenom på värdet).

Uppgifterna redovisas endera som procentuella förändringar från motsvarande period föregående år eller i form av indextal med basåret 1990=100. Uppgifter redovisas dels för kvartal, dels för ackumulerade kvartal under resp år och dels för år. Säsongrensade uppgifter redovisas inte i nuläget.

Uppgifter redovisas för olika varuområden enligt olika internationellt vedertagna varuklassificeringssystem. Uppgifter redovisas enligt SITC (Standard International Trade Classification) som är en av FN rekommenderad varunomenklatur för handelsändamål och Prod-SNI 97 som är en svensk produktorienterad påbyggnad av NACE, en av EU-länderna vedertagen indelning i branschkatgorier. Uppgifter redovisas även enligt Main Industrial Groupings, en av EU-länderna vedertagen indelning som syftar på varornas huvudsakliga användningsområde.

Revideringar av uppgifter för aktuellt och närmast föregående år förekommer regelmässigt beroende på löpande rättningar/tillägg i bakomliggande utrikeshandelsstatistik med värden i löpande priser. Revideringar av uppgifter om prisutveckling kan förekomma i enstaka fall.

Så görs statistiken

Beräkningarna bygger på två ingångsmaterial, dels utrikeshandelsstatistikens uppgifter över varuexportens och varuimportens värden för olika varugrupper (i löpande priser), dels statistiken över export- och importprisutvecklingen för olika varugrupper som tas fram inom ramen för SCB:s beräkningar över prisindex i producent- och importled och som beskriver den genomsnittliga prisutvecklingen per månad på svensktillverkade varor totalt och fördelat på hemmamarknad och export samt på importerade varor.

Utrikeshandelsstatistikens värden i löpande priser

Statistiken omfattar alla fysiska varuleveranser mellan Sverige och andra länder. För företag som har *varuhandel med länder utanför EU* används uppgifter ur de exportanmälningar och importdeklarationer som företagen lämnar till tullverket i samband med ut-/införsel av varor. Den delen av varuhandeln svarade för ca 45% och 34% av värdet för den totala varuexporten resp varuimporten under år 2001. Totala värdet för *varuhandeln med EU-länder* är beräknat med hjälp av två dataunderlag. Det huvudsakliga (ca 96% av exporten och ca 93% av importen) underlaget är direkt insamlade månadsvisa uppgifter från företag som har en årlig utförsel eller införsel av varor med EU om minst 1,5 milj kr. Datainsamlingen genomförs av SCB och är utformad som en särskild statistisk undersökning - Intrastat. Undersökningen har ett svarsbortfall genom att vissa uppgiftsskyldiga företag ej har lämnat uppgifter. Värdet av varuhandeln för svarsbortfallet och ej uppgiftsskyldiga företag uppskattas genom att använda uppgifter från momsdeklarationen. Dessa avser totala värdet av varuförvärv resp varu-

leveranser i handeln med EU, som företaget deklarerar för varje månad, som med statistisk metod av SCB fördelas ut på olika varuområden.

Uppgifterna i utrikeshandelsstatistiken redovisas på mest detaljerade nivå i form av varugrupper enligt den s.k. KN-nomenklaturen, en produktindelning som används gemensamt av alla EU-länder och som bygger på den internationellt använda HS-nomenklaturen för tulländamål.

Beräkningar av export- och importprisindex

Populationen utgörs av alla transaktioner avseende producenters försäljning av svensktillverkade varor respektive importörers köp av varor från utlandet. Indexberäkningarna baseras på månatliga prisuppgifter avseende ett urval av representantvaror. Urvalsstorleken är cirka 1000 varor för exportmarknaden och cirka 1300 för importen. Prisuppgiften för varan ska avse över tiden jämförbara transaktioner, och inte påverkas av kvalitetsförändringar eller förändringar av andra prisbestämmande faktorer som t.ex. leveransvillkor och leveransstorlek.

Beräkningsgång

Vid den kvartalsvisa beräkningen av varuexportens och varuimportens volymutveckling jämförs det aktuella kvartalet – uppräknat till helårsnivå – med närmast föregående helår. För varje varugrupp enligt KN-nomenklaturen (den mest detaljerade varugrupsindelningen i utrikeshandelsstatistiken; ca 10 500 varugrupper) beräknas kvartalets värde i föregående års genomsnittspris genom att dividera kvartalets värde i löpande priser med prisutvecklingen mellan perioderna. Prisutvecklingen beräknas för resp varugrupp på ett av två sätt. Endera med hjälp av direktinsamlade data om prisutvecklingen för varugruppen enligt KN eller också med hjälp av beräkningar av branschens prisutveckling där denna appliceras på varugruppen i fråga.

På basis av framräknade uppgifter för varje varugrupp i KN avseende kvartalets värde i löpande priser, kvartalets värde i föregående års priser och föregående års värde i löpande priser bildas för olika summeringar av KN-varugrupper (grupper enligt SITC och Prod-SNI) värdeindex, prisindex (enligt Paasches formel) samt - med utgångspunkt från framräknade värdeindex och prisindex - volymindex (enligt Laspeyres formel) för kvartalet jämfört med föregående helår.

I nästa steg beräknas indextalen i en kedjeindexserie med basåret 1990 (1990=100) där volym- och värdeindextalen för den aktuella perioden jämfört med föregående helår kedjas ihop med motsvarande indextal för de tidigare helåren jämförda med resp föregående helår tillbaka till år 1990. Indextalen med basår 1990 är alltså s.k. kedjeindex, vilka beräknats som produkten av årsvisa indexlänkar. För att få fram utvecklingen under ackumulerade kvartal och helår beräknas det aritmetiska genomsnittet av volymindexarna och värdeindexarna för de ingående kvartalen. Ur den kedjade serien kan sedan jämförelser göras mellan t.ex. första kvartalet år t och första kvartalet år t-1, år t jämfört med år t-3 osv.

Statistikens tillförlitlighet

Beträffande utrikeshandelsstatistikens och export- och importprisindexberäkningarnas tillförlitlighet – se Fakta om statistiken i HA 22 SM resp PR 10 SM, vilka utges av SCB.

Direktinsamlade uppgifter rörande prisutvecklingen finns att tillgå endast för cirka 10% av de 10 500 varugrupperna enligt KN-nomenklaturen, för vilka volymutvecklingen beräknas i det initiala skedet i beräkningarna. Utöver de svårigheter som finns att mäta prisutvecklingen för en varugrupp i KN med hjälp av någon/några få representantvaror måste därmed i beräkningarna göras en bedömning hur prisutvecklingen ska uppskattas för de KN-varugrupper för vilka direktinsamling av prisuppgifter ej sker.

KN-nomenklaturen ändrar i viss grad sina indelningar från ett år till ett annat vilket kan skapa olika svårigheter vid beräkningar av prisutvecklingen.

Bra att veta

Beräkningarna över varuexportens och varuimportens volymutveckling ingår som underlag i nationalräkenskapernas kvartalsvisa beräkningar av BNP (bruttonationalprodukten). Uppgifterna som redovisas i HA23SM skiljer sig ibland något från de uppgifter om varuexport och varuimport som redovisas i nationalräkenskapernas beräkningar. Detta beror dels på olika definitioner och avgränsningar av varuexport- och varuimportbegreppen i utrikeshandelsstatistiken och nationalräkenskaperna, dels på att nationalräkenskaperna ibland redovisar uppgifter för ett kvartal innan den fullständiga utrikeshandelsstatistiken för kvartalet är färdig, varvid olika typer av uppskattade värden används. Det kan även förekomma att nationalräkenskaperna ibland gör andra justeringar beroende på problem med att få beräkningarna av BNP från användningssidan och produktionssidan att stämma överens. Sådana justeringar kan gälla såväl prisutveckling som värden i löpande priser.

Annan statistik

Mer information om statistiken och dess kvalitet ges i en särskild Beskrivning av statistiken på SCB:s webbplats, www.scb.se.

In English

Summary

Exports turned up - decline in imports continued

The volume of exports (valued in constant prices) decreased during 2001, after an unbroken increase each year since 1992. The downward trend continued during the first quarter of 2002, but export volume clearly turned upwards during the second quarter. Exports increased 2.8% calculated for the first half of the year, compared with the first half of 2001.

Imports displayed a similar pattern, and turned downward last year after increasing each year since 1993. The strong downturn continued during the first quarter, but slowed somewhat during the second quarter. Import volume decreased by 4.8% for the first half of 2002, compared to the first half of last year.

Increased exports of forest products and chemical products

A study of the change in the volume of exports (valued in constant prices) for different sectors shows that exports of *forest products* increased by 7% during the first half of 2002 compared with the first half of 2001. Within the sector, the volume of pulp exports increased quickly while timber and paper increased more slowly.

Mineral products (including metals) increased by slightly less than 1%. Within this sector, steel exports increased somewhat while other metals decreased.

Exports of *chemical products* increased by 6%, and were pulled up by sharply increased exports of pharmaceuticals.

Energy products increased by slightly more than 5%, of which petroleum products increased 3%.

Engineering products, the dominant area in Swedish exports, increased by 1%. Within the sector the decrease in exports of electrical products (including IT and telecommunications) continued, but there was an upturn in exports of vehicles, including vehicle parts.

For the *other goods* sector, export volume increased by slightly less than 4%. Food and textiles/shoes increased while furniture decreased in volume.

Imports of engineering products decreased by 10%

Import volume of forest products was basically unchanged during the first half of the year, compared with the first half of 2001, while *mineral products* decreased 1%.

Within *chemical products*, the development was negative for plastics and some other products, but an increase for pharmaceuticals and rubber products contributed to higher imports for the entire sector.

Energy products decreased somewhat in volume after a downturn for crude oil and an upturn for oil products.

Engineering products, which decreased by a full 10% in volume, showed clear declines for electrical products (including IT and telecommunications) and vehicles, by 16% and 2%, respectively.

Volume of imports in the *other goods* sector (food, textiles and ready-made clothing, furniture, etc.) was basically unchanged.

List of tables

Explanation of symbols	4
1. Exports. Volume- and value trends by important commodity groups	4
2. Volume- and value trends by important commodity groups	5
3. Volume- and value trends by Main Industrial Groupings	6
4. Volume trends for exports by commodities according to Prod-SNI 97. 1990=100	7
5. Volume trends for imports by commodities according to Prod-SNI 97. 1990=100	8
6. Volume- and value trends for exports by sections of the SITC, Rev.3	9
7. Volume- and value trends for imports by sections of the SITC, Rev.3	10

List of terms

Förändring %	Change %
Total	Total
Värde	Value
Varugrupp	Commodity group